

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-2313/1-2
22.06.2023.
Ј а г о д и н а

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.) Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Примена веб 2.0 алати у настави Природе и друштва у основним школама оштинне Алексинац*, кандидата Јоване Алексић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада* број 01-2313/1 од 21.06.2023. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 22.06.2023. године.

Самостални стручно-технички сарадник
за студије и студентска питања – мастер
и докторске студије

Милан Лукић
Милан Лукић

**ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ,
ЈАГОДИНА**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, бр. 01-3891/1, донетој на седници одржаној 28.07.2022. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама, под називом *Примена веб 2.0 алати у настави Природе и друштва у основним школама Оштинине Алексинац*, кандидата Јоване Алексић, I-22/2021-МС, у саставу:

Председник:

Проф. др Оливера Цекић- Јовановић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Методика наставе природе и друштва

Чланови:

1. Проф. др Верица Милутиновић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, за ужу научну област Примењене рачунарске науке,
2. Проф. др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, за ужу научну област Методика наставе природе и друштва, ментор.

На основу процене мастер рада Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом *Примена веб 2.0 алати у настави Природе и друштва у основним школама Оштинине Алексинац* написан је у обиму од 57 страница.

Након насловне странице, сажетка и садржаја рада (3 странице), следи текст мастер рада, који је систематизован у следећа поглавља:

1. Увод (2 странице)
2. Теоријски део рада (Дигиталне технологије – појмовно одређење и значај - 2 странице, Интернет – 1 страница, Дигиталне компетенције учитеља – 2 странице, Настава и учење у дигиталном окружењу – 2 странице, Веб алати – 4 странице, Употреба веб алата у настави – 1 страница, Предности и недостаци примене веб 2.0 алата – 2 странице)
3. Методолошки оквир истраживања (3 странице)
4. Анализа и интерпретација резултата (24 странице)
5. Закључак (2 странице) и
6. Литература (1 страница).

На самом крају рада кандидаткиња као прилог наводи инструмент који је користила приликом емпиријског дела истраживања (5 страница).

У оквиру **увода** кандидаткиња напомиње да је живот савременог човека готово незамислив без дигиталних технонологија, а да су дигитална писменост и компетенције за њихово коришћење постале неопходне у многим делатностима, па и образовној. С обзиром да дидактичко-методичка реформа и осавремењавање наставе подразумевају употребу нових медија (између осталог и веб алата) и креирање другачијих, модернијих стратегија наставног рада, неопходно је едуковање кадра за рад у мултимедијалном окружењу, јер исходи наставе могу бити условљени и степеном обучености наставника за примену ИКТ у настави. Како предмет Природа и друштво обухвата садржаје већег броја различитих наука и области, а данашње, тзв. „Z генерације“ се рађају и расту са дигиталним технологијама, од наставника се очекује да пронађу, осмисле и креирају начине и могућности да наставни процес остваре (реализују) применом савремених технологија. Имајући у виду да веб технологије ефикасно допуњују и интензивирају традиционалну наставу, чине је интересантнијом и динамичнијом, наставници могу да их смислено и плански користе у свим сегментима наставе - од планирања и реализације, до праћења и евалуације знања ученика. С обзиром на значај примене веб алата у настави Природе и друштва, кандидаткиња наглашава о чему ће бити речи у мастер раду и укратко објашњава структуру рада.

У **теоријском делу** рада наведена су одређења основних појмова значајних за истраживање: дигиталне технологије и веб 2.0 технологија, наглашена њихова улога у разредној настави и истакнуте могућности, предности, и ограничења примене веб 2.0 алата, односно њихов потенцијални допринос ангажовању ученика, ефикасности и динамици часа, уштеди времена и др. Кандидаткиња указује и на значај дигиталних компетенција наставника. Образовни систем би требало прилагодити условима информационог друштва, јер традиционално организована настава није довољна за постизање квалитетног образовања, а ученицима је досадна, незанимљива и заморна. Резултат примене дигиталних технологија и интеграције ИКТ у наставу је осавремењавање наставног процеса - настава постаје богатија и разноврснија, наставни садржаји интересантнији, доступнији и разумљивији ученицима; а традиционална настава се трансформише у нову, савремену наставу која је спремна да одговори на захтеве савременог друштва. Дигиталне технологије доносе нове и иновативне могућности поучавања и учења, омогућавају подизање квалитета образовног процеса, а наставницима више креативног посла и праћење рада сваког ученика. Када су ученици у питању, последице примене дигиталних технологија су развијање самосталности у учењу, квалитетнија и трајнија знања, виши образовни ниво и независност у раду.

Поглавље о **интернету**, кандидаткиња започиње објашњавањем хронологије развоја рачунарског комуницирања посредством мрежа, а затим наглашава да технолошки напредак и свеопшта доступност информација доводе до потребе и неопходности да учитељи поседују техничка знања о употреби ИКТ-а и његове правилне интеграције у наставни процес. Дигиталне технологије омогућавају наставницима контакт са ученицима без обзира на физичку удаљеност и тиме олакшавају размену информација, идеја, искуства, размену материјала и комуникацију са колегама и ученицима. Податак да је Европска Унија међу осам основних компетенција за целоживотно образовање уврстила и **дигиталне компетенције**, потврђује чињеницу да наставници без вештина и стратегија неопходних за квалитетно коришћење информационо-комуникационих технологија и дигиталних медија

у настави неће моћи на адекватан начин да „одговоре“ изазовима развоја друштва знања и светског тржишта.

У поглављу **Веб 2.0 алати** кандидаткиња објашњава да су у питању друштвени програмски алати за интеракцију и размену података, објаву и измену интернет и другог дигиталног садржаја. Она наводи њихове карактеристике издвајајући и истичући посебно оне алате који примену могу наћи у настави Природе и друштва. Учење престаје да буде добијање готових информација, а ученици употребом веб 2.0 алата постају ствараоци сопственог знања - уместо пасивни конзументи, они су активни учесници који развијају оригиналност, иновативност, независности и способност за целоживотно учење. Теоријски део рада кандидаткиња завршава поглављем Предности и недостаци примене веб 2.0 алата.

Поглавље **Методолошки оквир истраживања** кандидаткиња структурира поступно наводећи *проблем* истраживања одређен питањем да ли учитељи у довољној мери и на адекватне начине користе веб 2.0 алате на часовима Природе и друштва, *предмет истраживања* - примену веб 2.0 алата у настави Природе и друштва, али и остале елементе значајне за истраживање. *Циљ истраживања* био је утврдити начине и учесталост примене веб 2.0 алата у настави Природе и друштва, а задаци истраживања произашли из овако постављеног циља били су:

- 1) Утврдити које врсте веб 2.0 алата учитељи најчешће користе у настави П и Д;
- 2) Испитати на којим часовима (тип/врста часа П и Д) учитељи користе веб 2.0 алате;
- 3) Утврдити у ком делу часа је примена веб 2.0 алата најзаступљенија и са којом сврхом;
- 4) Утврдити најчешће пропусте, недостатке и методичке грешке учитеља приликом коришћења веб 2.0 алата у настави Природе и друштва;
- 5) Испитати мишљење учитеља о сопственим компетенцијама за примену ИКТ и веб 2.0 технологије у настави;
- 6) Испитати разлоге због којих учитељи чешће не примењују веб 2.0 алате на часовима Природе и друштва.

У основи истраживања била је *ојшћиа хийојеза* да учитељи у настави Природе и друштва веб 2.0 алате користе на методички адекватне начине, али не у оној мери и толико често колико би, у односу на предности и могућности тих алата, могли. У односу на постављени циљ, задатке истраживања и општу хипотезу, утврђене су и *јосебне хийојезе*. Истраживање је обављено крајем септембра и почетком октобра 2022. године, коришћењем дескриптивне научно-истраживачке методе, технике посматрања и анкетања. Користећи *Евиденциону лисћу за евалуацију примене веб 2.0 алата у настави Природе и друштва* и анкетни упитник кандидаткиња је систематски посматрала 20 часова Света око нас/ Природе и друштва и анкетирала 41 учитеља запослених у школама на територији Општине Алексинац.

Анализа и интерпретација резултата истраживања представљени су у последњем делу рада на тај начин што их је кандидаткиња, према утврђеним задацима истраживања, систематизовала у седам засебних поглавља: 1) Врсте веб 2.0 алата које учитељи користе у настави Природе и друштва, 2) Врста (тип) часова на којима учитељи користе веб 2.0 алате, 3) Делови часа Природе и друштва у којима учитељи користе веб 2.0 алате, 4) Пропусти и грешке приликом коришћења веб 2.0 алата, 5) Компетенције учитеља за примену ИКТ-а, 6)

Могућности примене веб 2.0 алата на часовима Природе и друштва и 7) Примери примене веб 2.0 алата у различитим деловима часа. Приликом интерпретације резултата кандидаткиња је комбиновала податке прикупљене систематским посматрањем часова и поједине одговоре испитаника у оквиру анкетног упитника. Веб 2.0 алате већина учитеља у општини Алексинац најчешће користи за креирање презентација, дељење материјала и проверу знања ученика, креирање квизова за понављање и утврђивање, за комуницирање са ученицима применом аудио и видео конференција, поделу истраживачких задатака, инструкција и задужења ученицима за рад ван школе, дељење YouTube садржаја како би ученици боље разумели одређене садржаје из ПИД и за преузимање књига, чланака и других материјала који им олакшавају планирање и организацију часова. Када је у питању врста (тип) часа на којима учитељи користе веб 2.0 алате, резултати су показали да је углавном реч о часовима понављања и проверавања знања ученика, док, када је реч о делу часа у коме учитељи примењују веб 2.0 алате, подаци су показали да се најчешће ради о уводном делу часа (с циљем циљу мотивације ученика) и завршном делу часа (с циљем понављања).

Због малог узорка (20 часова) и периода у коме је обављено истраживање (почетак школске године), најчешћи пропусти, недостаци и методичке грешке учитеља приликом коришћења веб 2.0 алата у настави Природе и друштва нису могли бити у потпуности и на адекватан начин идентификовани, па прикупљени подаци нису могли да послуже за извођење општих закључака и генерализација. Значајан податак до кога се дошло током анкетања је да већина учитеља у општини Алексинац сматра да им је потребна додатна едукација за примену веб 2.0 алата у настави, односно да немају довољно компетенција, па исказују потребу за усавршавањем у тој области. Посебно битан део рада представљају последња два поглавља - Могућности примене веб 2.0 алата на часовима Природе и друштва и Примери примене веб 2.0 алата у различитим деловима часа, у оквиру којих кандидаткиња издваја и наводи различите примере примене веб 2.0 алата у свим разредима и током различитих делова часа.

У поглављу **Закључак** истакнуто је да у реализацији наставе Света око нас и Природе и друштва примена савремених медија има значајну улогу. Употреба дигиталне технологије у наставном процесу доприноси лакшем разумевању многих појмова, природних појава, процеса и односа између живе и неживе природе, али је предуслов за примену веб алата у настави опремљеност учионице дигиталним уређајима, и, пре свега, константна едукација наставног кадра за примену технологија у настави.

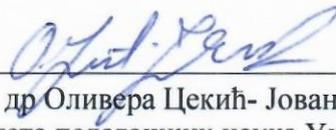
Закључак и предлог

Пошто се сваком даном наука и технологија усавршавају, напредују и развијају, и учитељи би требало да побољшавају наставу и да користе методе и средства која омогућавају ученицима да на најлакши и најинтересантнији начин усвајају градиво које ће им дуже остати у сећању. Будући учитељи, али и учитељи који већ раде, требало би да „иду у корак са временом“ - да се усавршавају, развијају своје компетенције (које се, између осталог, односе и на коришћење веб алата) и да, кад год је то оправдано и могуће, користе савремена технолошка достигнућа на часовима. Имајући у виду да је кандидаткиња у свом раду истакла значај образовне технологије, истакла у којим деловима часова и на које начине учитељи (не) користе веб алате, скренула пажњу на најчешће пропусти, недостатке

и методичке грешке приликом коришћења ИКТ, указала и навела примере примене различитих веб 2.0 алата на часовима Света око нас/Природе и друштва, овај мастер рад представља оригиналан и значајан допринос даљем развоју васпитно-образовног рада са ученицима млађих разреда основне школе, наставног процеса уопште, а посебно теорије и праксе предмета Природа и друштво.

Комисија, у складу са наведеним, предлаже Наставно-научном већу да усвоји поднети извештај и одобри јавну одбрану завршног мастер рада на тему *Примена веб 2.0 алата у настави Природе и друштва у основним школама Општинe Алексинац*, кандидата **Јоване Алексић**, I-22/2021-МС.

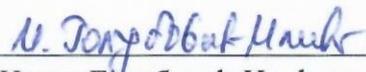
Комисија:

Проф. др Оливера Цекић- Јовановић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Методика наставе природе и друштва, члан

Проф. др Верица Милутиновић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Примењене рачунарске науке, члан

Проф. др Ирена Голубовић-Илић, ванредни професор
Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу,
Јагодина, за ужу научну област
Методика наставе природе и друштва, ментор